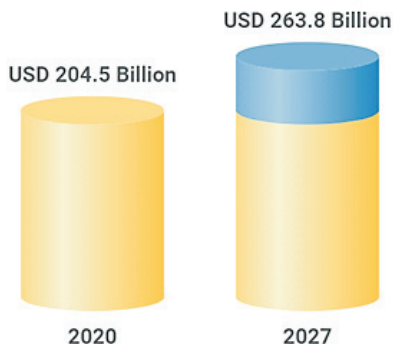

Гринчак Н. А.,
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту,
маркетингу та публічного управління,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Маркетингове дослідження проведене консалтинговим агентством Research and Markets показало, що глобальний ринок аудиторських послуг, розмір якого у 2020 році був оцінений у 204,5 мільярда доларів США, досягне до 2027 року розміру в 263,8 мільярда доларів США (рис. 1.). Середньорічний темп зростання в період 2020-2027 рр. складе 3,7% [1].

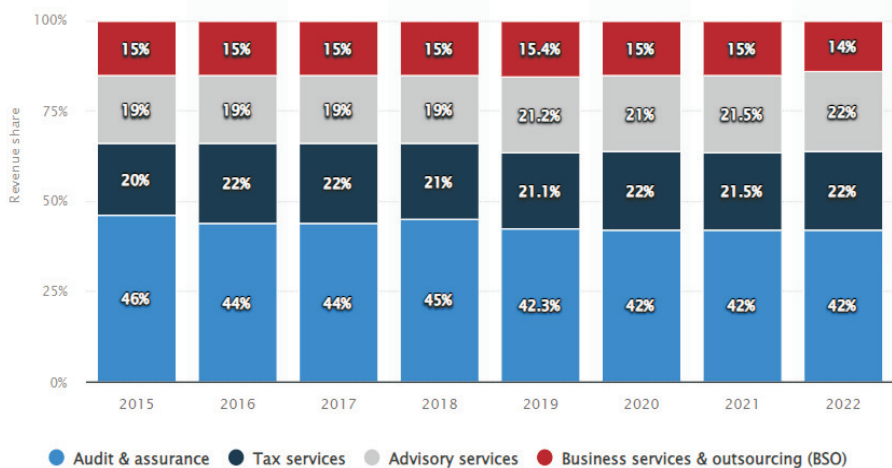
Рис. 1. Прогнозна оцінка розвитку розміру глобального ринку аудиторських послуг в 2027 р.

Подібних висновків, щодо темпів розвитку світового ринку консалтингових послуг, прийшли і аналітики Market Data Forecast. В своєму дослідженні вони оцінили світовий ринок аудиторських послуг в 2021 році в 217,7 млрд дол. США. Відзначивши, що середньорічний темп зростання ринку з 2021 по 2026 роки складе 4%, і до 2026 року світовий ринок аудиторських послуг зросте до 287 млрд. дол. США [2].

Ринок аудиторських послуг у США оцінюється в 56,1 млрд дол США в 2020 році. Китай, друга за величиною економіка світу, за прогнозами досягне прогнозованого розміру ринку в 51,2 млрд дол. США до 2027 року.

Серед інших географічних ринків, які заслуговують на увагу, є Японія та Канада, кожен з яких прогнозує зростання на 2% і 3,1% відповідно за період 2020-2027 рр. У Європі прогнозується зростання Німеччини приблизно на 2,6% середньорічного темпу зростання.

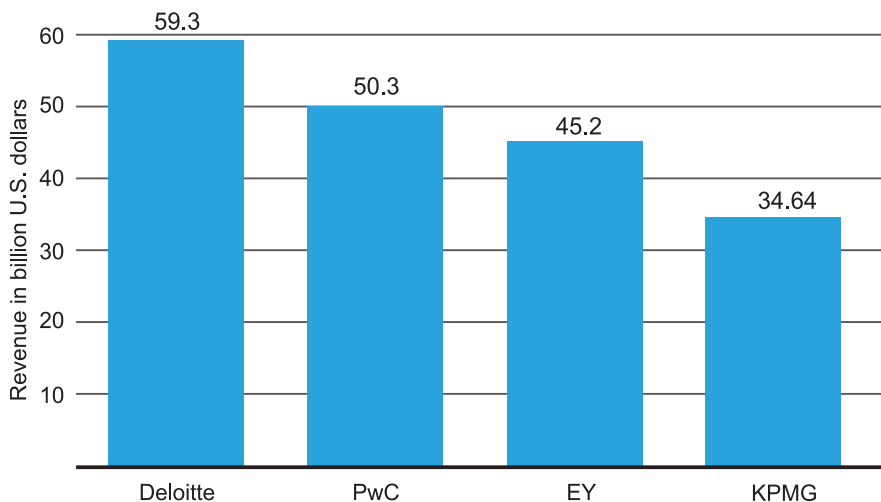
У 2022 році аудиторська діяльність була найбільшим сегментом доходів у світі для BDO Global. В 2022 році багатонаціональна мережа організацій з аудиту та консультування отримала 42 % свого доходу від послуг аудиту та гарантії в усьому світі (рис. 2) [3].

Рис. 2. Частка доходу BDO Global з 2015 по 2022 рр., за видами послуг

Провідними аудиторськими компаніями світу є Deloitte, PricewaterhouseCoopers (PwC), Ernst & Young (EY) і Klynveld Peat Marwick Goerdeler (KPMG). Фірми надають своїм клієнтам різні професійні послуги, включаючи аудит, корпоративні фінанси та юридичні консультації. В 2021 році Deloitte була найбільшою аудиторською компанією в усьому світі, яка отримала дохід в 50 млрд дол США. Другою в списку стала PricewaterhouseCoopers з доходами в районі 45 млрд дол США [4].

В 2022 році Deloitte залишилася на першому місці серед фірм «Великої четвірки», із загальним доходом у майже 60 млрд дол. США Сукупний дохід четвірки найбільших компаній на глобальному ринку аудиторських послуг стабільно зростає протягом останнього десятиліття, перевищивши 200 мільярдів доларів США у 2022 році (рис. 3).

Рис. 3. Дохід великої четвірки аудиторських фірм у всьому світі у 2022 році, млрд дол. США

У 2022 році дохід від консалтингу склав близько 40 % рекордного обсягу Deloitte, тоді як PwC і EY отримали більшу частину доходу від аудиторських послуг [5].

Три найбільші аудиторські компанії отримали більшу частину свого доходу в Америці – найбільшим регіоном базування KPMG була мережа компаній у Європі, на Близькому Сході та в Африці (включаючи Індію). Сполучені Штати залишаються основним ринком для всіх чотирьох компаній, причому Deloitte отримала майже половину свого загального доходу в 2019 році саме в США. Що стосується кількості співробітників, то чотири компанії забезпечили робочими місцями понад один мільйон людей, у 2021 році Deloitte знову лідирує.

Спосіб роботи спеціалістів з аудиту останнім часом зазнав найбільших і найшвидших змін, які будь-хто відчував у своєму трудовому житті. Раптовий перехід до дистанційної та гнучкої роботи як аудиторських фірм, так і компаній, які вони перевіряють, додає новий вимір до проблеми, яка вже постала під час адаптації аудиту до корпоративного світу, що швидко розвивається. Бізнес-моделі компаній стають дедалі складнішими в міру того, як вони проходять через цифрову трансформацію, і це висуває нові вимоги до спеціалістів з аудиту. Однак нові способи роботи принесуть важливі переваги, а також створять проблеми, які необхідно вирішити.

Оскільки цифрові технології та аналіз даних стають все більш центральними для процесу аудиту, а також для бізнес-моделей компаній, аудиторським фірмам знадобиться більш різноманітний спектр навичок. Традиційно вони набирали людей із досвідом роботи в бізнесі, але в майбутньому всім аудиторам знадобиться підвищений рівень розуміння технологій.

Крім того, аудиторським фірмам знадобиться більше людей зі значними знаннями в галузі STEM (наука, технології, інженерія та математика), щоб вони могли ефективно використовувати технології для цілей аудиту. Не всі ці спеціалісти стануть кваліфікованими аудиторами, але деякі, безсумнівно, стануть, і їх прихід збільшить різноманітність аудиторських команд.

Особисті якості, які аудиторські фірми шукають у нових членах команди, також будуть розвиватися. Традиційно фірми наголошують на особистій чесності та професійному скептицизмі спеціалістів з аудиту, і ці якості, безсумнівно, залишатимуться життєво важливими. Але в новому середовищі, що швидко розвивається, аудиторам також потрібно буде розвинути ще глибші знання про бізнес, потужну цікавість до технологій і гнучке мислення [6].

Однією з ключових сильних сторін аудиторських фірм, які працюють у цьому мінливому ландшафті, є їх прямиий доступ до технічного досвіду в усіх сферах бізнесу через багатодисциплінарну модель. Цей зв'язок із ресурсами знань, від високотехнічного обліку хеджування до оцінки, кібербезпеки, шахрайства, сталого розвитку, податків і корпоративних фінансів, є величезним активом для надання високоякісних аудиторських послуг. По мірі того, як бізнес стає все більш складним, здатність використовувати цей ширший досвід спеціалістів ставатиме ще важливішою

Список використаних джерел

1. Auditing Services: Global Strategic Business Report. URL: <https://www.researchandmarkets.com/reports/5140428/auditing-services-global-strategic-business>
2. Auditing Services Market. URL: <https://www.marketdataforecast.com/market-reports/auditing-services-market>
3. Revenue share of BDO Global from 2015 to 2022, by service line. URL: <https://www.statista.com/statistics/862258/bdm-global-revenue-by-service-line/>
4. Leading accounting firms in the world from 2020 to 2021, by fee income. URL: <https://www.statista.com/statistics/784444/global-accounting-firms-fee-income/>

5. Revenue of the Big Four accounting / audit firms worldwide in 2022.
URL: <https://www.statista.com/statistics/250479/big-four-accounting-firms-global-revenue/>

6. How the auditing profession is transforming to meet future challenges.
URL: https://www.ey.com/en_gl/assurance/how-the-auditing-profession-is-transforming-to-meet-future-challenges

Грицай О. І.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та аналізу;*

Саварин І. Б.,

*студент групи ОП-41,
кафедри обліку та аналізу;*

Національний університет «Львівська політехніка»

АНАЛІЗУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЕКОЛОГІЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний економічний розвиток здійснюється в умовах глобальної екологічної кризи, обумовленої антропогенними і техногенними чинниками. Основними напрямками розвитку сучасного суспільства є екологізація суспільного виробництва та забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення та природних екосистем. Інструментарій, який дає змогу підприємствам отримувати інформацію про витрати, що пов'язані з охороною навколишнього середовища та відновленням природних ресурсів є система екологічного обліку, а також аналізу та контролю екологічних витрат підприємства.

Загальні проблеми класифікації екологічних витрат та бухгалтерського відображення висвітлені у Н.М. Малюги, І.В. Замули у [1]. Стан та напрямки розвитку облік, аудит і аналіз екологічної діяльності підприємств описано у В.А. Дерія [2]. Необхідність реформування традиційної системи обліку на підприємствах з введенням екологічного обліку і аудит обґрунтовано Сахно Л.А. у [3].

Ідентифікація екологічних витрат підприємства передбачає аналіз та оцінку витрат, що пов'язані з охороною довкілля, відновленням природних ресурсів та компенсацією негативного впливу на навколишнє середовище.

Для проведення аналізу необхідно систематизувати інформацію про всі етапи життєвого циклу виробництва продукції, а також про використан-